ASASINATUL LUI MARIN PREDA

La data de 16 mai 1980 scriitorul Marin Preda a fost gasit mort, in camera lui de creatie de la Palatul Mogosoaia , datorita “asfixiei mecanice”, conform rezultatului anchetei oficiale. Adica inecat in propria voma. Certificatul de deces eliberat de Institutul Medico-Legal mentioneaza insa ca moartea lui a fost violenta si s-a datorat asfixiei mecanice cu un articol de lenjerie, probabil un cearsaf, nefacandu-se absolut nicio referire la faptul ca asfixia s-ar fi datorat continutului esofagian sau al resturilor alimentare regurgitate in trahee.
Se pune intrebarea, cum de a murit atunci “inecat in propria voma ” daca s-a sufocat cu un articol de lenjerie care i-a intrat, sau i-a fost introdus fortat in gura?

Si cum se explica echimozele de pe fata pe care nu le avea inaintea mortii, dupa cum au declarat cativa dintre cei care l-au vazut in ziua precedenta decesului ? Marea majoritate a biografilor prozatorului au considerat moartea lui “ciudata”, “suspecta”, “nefireasca”, “inconjurata de mister”, “neelucidata “, petrecuta in conditii “neclare”, “stranii”, “obscure”, etc, insa putini au fost aceia care s-au incumetat sa patrunda in labrintul ipotezelor si al scenariilor puse in circulatie pentru a investiga si dezlega misterul mortii autorului romanelor “Delirul” si ” Cel mai iubit dintre pamanteni”, care aveau sa-i pecetluiasca destinul.

Daca inaintea evenimentelor din decembrie ’89 nici nu se putea discuta macar despre o cercetare competenta in cazul mortii suspecte a unei personalitati, dupa inlaturarea regimului comunist, cand s-a incercat obtinerea unor informatii dela Institutul Medico-Legal sau dela cei abilitati cu ancheta mortii lui Marin Preda, dorinta ziaristilor de elucidare a cazului a fost intampinata cu raceala si indiferenta, sau cu lansarea unor versiuni neconforme cu realitatea. Motivul ? Asupra mortii lui pluteste umbra sinistrei institutii care nu este straina de acel “accident”, asa cum nu este straina de moartea multor altor dizidenti din tara sau de peste hotare care devenisera incomozi sau indezirabili pentru regimul comunist.

Distinsul doctor Serban Milcoveanu care a analizat din punct de vedere strict medical aspectele mortii clinice a prozatorului, bazandu-se pe acel “facies cadaveric” al lui Marin Preda, demonstreaza netemeinicia zvonurilor lansate de cei interesati sa deruteze opinia publica si sa-i denigreze memoria. El a pus diagnosticul de asasinat, intr-un articol publicat in revista “Lumea Magazin” din septembrie 2002. Si realizatoarea de programe TV Mariana Sipos, care a cercetat cu minutiozitate dosarul de ancheta al procuraturii, cat si cel de urmarire penala a scriitorului de catre organele de filaj ale securitatii si a publicat cartea intitulata “Dosarul Marin Preda”, considera ca zvonul lansat in legatura cu asa zisa lui moarte prin “inecare in propria voma” este o infamie. In legatura cu certificatul de deces eliberat de IML, in care se mentioneaza “asfixia mecanica cu un corp moale”, Mariana Sipos concluzioneaza ca este posibil sa fi fostasfixiat cu o perna, datorita urmelor vinete pe care le avea pe buza de sus.

Marin Preda ar fi implinit anul acesta la 5 August varsta de 86 de ani daca nu ar fi fost luat in vizorul securitatii dupa aparitia romanului “Delirul”, roman care readuce in actualitate profilul moral al maresalului Antonescu. Prezentarea conducatorului Romaniei din perioada celui de-al Doilea Razboi Mondial intr-o lumina pozitiva a fost considerata la timpul respectiv o incercare de reabilitare a celui care a ordonat Armatei Romane sa treaca Prutul pentru eliberarea Basarabiei strabune. Marin Preda avea in pregatire un alt roman in care intentiona sa arate cum au fost

lichidate valorile neamului nostru in obsedantul deceniu. In romanul “Cel mai iubit dintre pamanteni” eroul principal pomeneste la un moment dat despre “era ticalosilor”. Notitele volumului al doilea din “Delirul”, impreuna cu o valiza plina cu documente care se aflau in fisetul lui personal au disparut imediat dupa moartea scriitorului.

Dupa unii investigatori ai acestui caz, Marin Preda devenise deosebit de incomod atat pentru rusi, care nu puteau uita infrangerile suferite in fata armatei romane conduse de Antonescu dincolo de Nistru, cat si pentru cuplul dictatorial din Romania, deoarece in acest volum el face o subtila aluzie la pretentiile sotiei dictatorului de a se afirma in viata politica a tarii. De remarcat similitudinea mortii lui Marin Preda cu cea a actorului Amza Pelea care a spus intr-unul din monologurile lui care ne descreteau fruntile, in contextul unei intamplari din orasul Bailesti: “Leana lui Zapacitu din capul satului”. “Zapacitu” era porecla concetateanului sau pe nume Galiceanu, dar aceasta aluzie avea sa o plateasca cu viata deoarece a fost dat pe mana lui “Radu”, adica iradiat, cum obisnuia dictatorul sa ceara securitatii lichidarea adversarilor regimului, ai indezirabililor sau ai asa zisilor tradatori. Ne amintim de asasinarea fotbalistului Dan Coe, a lui Cornel Chiriac, a istoricului Vlad Georgescu care a primit urmatorul mesaj de amenintare:”daca il dai pe Pacepa (Orizonturi rosii), vei muri”, precum si a altor catorva din conducerea postului de radio “Europa Libera”, a inginerului Gh.Ursu, a lui Virgil Trofin, a lui Vasile Patilinet la Ankara, ca sa dam numai cateva nume ale celor lichidati de organele de represiune aflate in slujba dictatorului.

Cel care avea sa plateasca cu viata faptul de a-si fi permis sa faca cativa pasi

i era intitulat “Editorul” , exista o nota a securitatii datata 16 noiembrie 1972 in care se mentioneaza ca “Marin Preda este lucrat de organele noastre prin DUI pentru faptul ca este cunoscut cu manifestari negative cu privire la politica partidului si Statului nostru”. Dupa “Tezele din aprilie” prin care Nicolae Ceausescu anunta inceputul asa zisei “revolutii culturale” dupa model chinezesc, securitatea a inceput urmarirea tuturor plecarilor peste hotare ale scriitorilor, considerati potentiali dusmani ai “revolutiei culturale”.

Se cunoaste faptul ca Marin Preda era in evidenta securitatii inca din anul 1966. Toate deplasarile si intalnirile lui erau urmarite de o armata de agenti care il supravegheau in permanenta. In notele informative cu privire la convingerile lui personale despre regimul de la putere, se mentiona: “declaratii dusmanase la adresa oranduirii”, “refuzul lui de a colabora la organul CC al PCR Scanteia”, precum si unele afirmatii cu privire la lipsa de libertate a presei in Romania . Intr-una din aceste note se preciza ca in anul 1965 Marin Preda fusese la Paris unde se intalnise cu “transfugii fata de care a criticat regimul comunist din Romania ”. In luna ianuarie 1972 un alt informator al securitatii care semna “Artur”, scria ca Marin Preda se intalnise la Paris cu Monica Lovinescu si cu alti colaboratori ai postului de radio “Europa Libera”.

In baza acestor note, cat si a unui referat al securitatii in legatura cu “activitatea lui dusmanoasa”, convorbirile telefonice i-au fost interceptate prin montarea la domiciliu a unui dispozitiv de ascultare, iar la sediul Editurii “Cartea Romaneasca” s-au facut dese perchezitii noaptea. Cat priveste “colaborarea” lui cu regimul comunist, aceasta se poate stabili cu usurinta citind declaratia criticului literar Marin Mincu caruia nu i se publicau lucrarile fiind acuzat ca in scrierile lui este prea de “dreapta”. Marin Preda, directorul Editurii l-a aparat insa punand la punct pe un denigrator al acestuia printr-o injuratura neaose, publicandu-i apoi toate lucrarile. Iata cum il caracterizeaza Marin Mincu pe acest asa zis “produs al proletcultismului”: “Marin Preda era un

om de o elevata noblete, comportandu-se in orice imprejurare ca un adevarat aristocrat; el avea rabdarea nobila sa-i asculte pe toti cei care i se adresau si sa le raspunda cu franchete si naturalete. De asemeni el apreciaza “onestitatea intelectuala a lui Preda si incapacitatea lui organica de a tolera minciuna si injustitia, de orice fel ar fi fost acestea.”

La randul lui, Nicolae Breban declara ca Marin Preda i-a publicat romanul “Ingerul de gips”, desi era ostracizat in tara intrucat participase peste hotare la manifestari anticomuniste. Despre organele de represiune care tineau tara sub teroare, eroul romanului “Cel mai iubit dintre pamanteni” foloseste la adresa lor epitete precum “duri”, “cretini”, “primitiv” (un colonel de securitate), “demagog rudimentar” (un general), “analfabet periculos” (un gardian pe care pana la urma l-a omorat de teama de a nu fi el ucis de acesta), etc.

Puteau fi trecute cu vederea aceste pareri infamante ale lui Marin Preda la adresa baietilor cu petlite albastre la veston? Conjunctura le era extrem de favorabila. Aveau acordul cabinetului 2, deoarece sotia dictatorului fusese vizata direct in aluzia referitoare la dorinta ei de implicare in viata politica, precum si sprijinul logistic al rusilor care se simtisera ofuscati la aparitia volumului “Delirul”. Cu cateva zile inaintea mortii lui, dupa cum declara fratele sau, scriitorul a primit cateva amenintari cu moartea si i-a marturisit, “sunt un om terminat”, exact ca in cazul lui Vlad Georgescu. Si baietii s-au tinut de cuvant, exact ca in cazul lui Vlad Georgescu care a dat pe post “Orizonturile Rosii”, carte care a dezvaluit occidentului adevarata fata a dictatorului roman. Pentru a demonstra ca nu sunt primitivi, i-au varat un cearsaf in gura, sau i-au pus o perna pe fata, “astupandu-i orificiile respiratorii”, dupa cum reiese din raportul intocmit de IML.

Cea mai autorizata parere asupra mortii lui Marin Preda ramane insa cea a medicului Serban Milcoveanu, care, bazandu-se pe declaratiile unor martori care l-au vazut pe Marin Preda imediat dupa moarte, este convins ca a fost otravit cu cianura de potasiu, deoarece cadavrul lui nu avea culoarea livida specifica tuturor cadavrelor, ci era de culoare “rubinie, de un rosu deschis”, culoare specifica a celor morti in urma inhalarii cianurei. De aceiasi parere este si fosta sotie a scriitorului, Elena Preda, care este convinsa ca sotul ei a fost otravit. Si Aurora Cornu, prima lui sotie, a declarat intr-un interviu acordat la Paris Lucretiei Barladeanu “Dupa ce am vazut fotografiile date de politie cu cadavrul lui Marin nu poti sa nu te intrebi daca nu este vorba de un asasinat”.

Moartea scriitorului Marin Preda ramane, deocamdata, un caz nerezolvat. Daca Justitia va fi pana la urma epurata de magistratii obedienti pana la sevilism fata de puterea “emanata” in convulsiunile din decembrie ‘89, se va afla cine sunt autorii acestui asasinat politic, cat si al multor alte asasinate executate la comanda politica. Sa speram insa ca intrarea Romaniei in structurile europene, precum si dorinta de purificare a societatii vor declansa operatia de purificare a tuturor Institutiilor Statului si eliminarea tuturor colaborationistior unui regim recunoscut a fi fost cel mai inuman din Europa, regim care, raportat la numarul de locuitori ai tarii noastre, a dat cel mai mare numar de victime si de tortionari.

Sursa: Revista Piatza